

Aizrīšanās - svešķermenis elpceļos

Publicēts: 30.09.2020.

Atjaunināts: 01.12.2021.

Pēc NMPD statistikas, ik gadu vairāki simti cilvēku aizrijas ar dažādiem svešķermeņiem, piemēram, pārsvarā aizrijas ar gaļu vai citiem pārtikas produktiem. 2019. gadā tie bija 300 gadījumi. Bieži aizrīšanās ir tik nopietna, ka jāsniedz atdzīvināšanas pasākumi, jo svešķermenis ir iekļuvis dziļi elpceļos, kā rezultātā, cilvēks pārstāj elpot.

Nereti NMPD mediķi saņem izsaukumus, kuros ir aizrijušies bērni. Visbiežāk šādi negadījumi notiek aizrijoties ar ēdienu, rīšanas traucējumu dēļ vai bērnam mutē iebāžot rotaļlietu vai kādu citu sīku detaļu, kas glabājas mājās un radījis bērnam interesi, piemēram, dāvanu iesaiņošanas materiāli, kancelejas preces.

Biežāk aizrijas bērni pirmajos dzīves gados, bāžot mutē dažādus priekšmetus. Paaugstināts aizrīšanās risks ir arī slimniekiem, kuriem ir rīšanas traucējumi, piemēram, pēc pārciesta insulta.

Kā palīdzēt cietušajam?

Gadījumā, ja nezināsi, kā sniegt palīdzību, izsaucot Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķu brigādi, zvanot uz [113](tel:113), dispečercentra mediķi dos norādes un teiks priekšā, kā veikt atdzīvināšanas pasākumus, kamēr brigāde ir ceļā.

Iauj cietušajam svešķermeni atklepot pašam;

ja cietušais svešķermeni pats nespēj atklepot, tad palidzi viņam (ja palīdzība jāsniedz bērnam, kas vecāks par vienu gadu, nostājies aiz bērna muguras uz ceļiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu auguma attiecību):

- noliecot cietušā ķermeņa augšdaļu, uzsit 5 reizes starp lāpstiņām;
- lieto Heimliha paņēmienu (5 reizes spēcīgi spied savu dūri starp nabu un krūtīm);
- turpini veikt sitienus starp lāpstiņām un Heimliha paņēmienu, ja nepieciešams;
- izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113);
- jāveic atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Kā rīkoties, ja aizrijies zīdains, uzzini sadaļā "[Aizrīšanās - svešķermenis elpceļos zīdainim](#)"

<https://www.nmpd.gov.lv/lv/aizrisanas-sveskermenis-elpcelos>